
PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA FIZYKA

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
2. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 r. poz. 373).
3. Statut Szkoły Podstawowej w Gródku.

Nauczanie przedmiotu Fizyka w klasach siódmych i ósmych odbywa się według programu autorstwa Grażyny Francuz-Ornat, Teresy Kulawik „Spotkania z fizyką”. Przedmiotem oceny są wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Zadania szkoły:

- rozbudzanie zainteresowania zjawiskami otaczającego świata;
- kształtowanie ciekawości poznawczej przejawiającej się w formułowaniu pytań i szukaniu odpowiedzi z wykorzystaniem metodologii badawczej;
- wyrabianie nawyku poszerzania wiedzy, korzystania z materiałów źródłowych i bezpiecznego eksperymentowania;
- posługiwanie się pojęciami i językiem charakterystycznym dla fizyki, odróżnianie znaczenia pojęć w języku potocznym od ich znaczenia w nauce;
- wykorzystywanie elementów metodologii badawczej do zdobywania i weryfikowania informacji;
- kształtowanie podstaw rozumowania naukowego obejmującego rozpoznawanie zagadnień naukowych, wyjaśnianie zjawisk fizycznych w sposób naukowy, interpretowanie oraz wykorzystywanie wyników i dowodów naukowych;
- uświadamianie roli fizyki jako naukowej podstawy współczesnej techniki i technologii, w tym również technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- kształtowanie kompetencji kluczowych: wiedzy, umiejętności oraz postaw jako stałych elementów rozwoju jednostki i społeczeństwa;
- wartościowanie znaczenia fizyki w procesie rozwoju gospodarczego i społecznego, a także codziennego życia.

Cele kształcenia-wymagania ogólne:

1. Wykorzystanie pojęć i wielkości fizycznych do opisu zjawisk oraz wskazywanie ich przykładów w otaczającej rzeczywistości.
2. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych.
3. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji lub doświadczeń oraz wnioskowanie na podstawie ich wyników.
4. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych.

Warunki i sposób realizacji:

Fizyka jest nauką przyrodniczą, nierozzerwalnie związaną z codzienną aktywnością człowieka. Wiele zagadnień charakterystycznych dla fizyki jest poznawanych i postrzeganych przez uczniów znacznie

wcześniej niż rozpoczyna się ich formalna edukacja z tego przedmiotu. Dlatego bardzo ważnym elementem nauczania fizyki jest zarówno świadomość wiedzy potocznej, jak i bagaż umiejętności wynikający z nieustannego obserwowania świata.

Przedmiot fizyka to przede wszystkim sposobność do konstruktywistycznej weryfikacji poglądów uczniów oraz czas na budowanie podstaw myślenia naukowego – stawiania pytań i szukania odpowiedzi. Uczenie podstaw fizyki bez nieustannego odwoływania się do przykładów z codziennego życia, bogatego ilustrowania kontekstowego oraz czynnego badania zjawisk i procesów jest sprzeczne z fundamentalnymi zasadami nauczania tego przedmiotu. Nauczanie fizyki winno być postrzegane przede wszystkim jako sposobność do zaspokajania ciekawości poznawczej uczniów i na tej bazie kształtowania umiejętności zdobywania wiedzy, której podstawy zostały zapisane w dokumencie.

Eksperymentowanie, rozwiązywanie zadań problemowych oraz praca z materiałami źródłowymi winny stanowić główne obszary aktywności podczas zajęć fizyki.

Zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej treści nauczania zostały wybrane w celu kształtowania podstaw rozumowania naukowego obejmującego rozpoznawanie zagadnień, wyjaśnianie zjawisk fizycznych, interpretowanie oraz wykorzystanie wyników i dowodów naukowych do budowania fizycznego obrazu rzeczywistości.

Umiejętności:

- rozwiązywanie typowych zadań przez wykonywanie rutynowych czynności;
- rozpoznawanie i kojarzenie z wykorzystaniem pojedynczych źródeł informacji;
- wybieranie i stosowanie strategii rozwiązywania problemów;
- efektywna praca nad rozwiązaniem oraz łączenie różnorodnych informacji i technik; matematycznych z użyciem odpowiednich reprezentacji; doświadczalnych;
- formułowanie komunikatu o swoim rozumowaniu oraz uzasadnianie podjętego działania.

CELE OCENIANIA

1. Poinformowanie ucznia i jego rodziców o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, postępach w tym zakresie i pomocy w wyborze formy wyrównania braków lub pokonaniu trudności.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Kształtowanie umiejętności logicznego samodzielnego myślenia.
5. Wdrażanie uczniów do systematycznej nauki, samokontroli i samooceny.
6. Zbieranie informacji o osiągnięciach edukacyjnych ucznia, jego postępach i potrzebach w tym zakresie.

OCENIANIE BIEŻĄCE

1. Ocenianie dokonywane jest w ciągu całego roku.
2. Ocenianie jest planowane, systematyczne i jawne.
3. Poziom opanowania wiadomości i umiejętności ucznia w stosunku do wymagań edukacyjnych określa się w stopniach:

celujący 6

bardzo dobry 5

dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

Dopuszczalne są plusy (podwyższają ocenę) oraz minusy (obniżają ocenę)

4. Oceny cząstkowe na lekcjach fizyki uczeń otrzymuje w ciągu semestru za:

- udział w konkursach fizycznych: laureat konkursu rejonowego, międzyszkolnego, szkolnego – ocena 6, waga - 4, udział w konkursie rejonowym, międzyszkolnym, szkolnym – ocena 5 - waga 3
- sprawdzian/test z ostatniego działu trwający nie mniej niż 40 minut, sprawdzian/test/praca semestralna - waga 3,
- poprawa sprawdzianu/testu/pracy klasowej – waga 3
- kartkówka z 3 ostatnich tematów (do 20 minut) – waga 2
- odpowiedź ustna (z 3 ostatnich tematów) – waga 2, odpowiedź ustna z ostatniego tematu – waga 1
- aktywność/praca na lekcji/doświadczenia w grupach/rozwiązywanie zadań przy tablicy – waga 1
- karta pracy – waga 1
- praca domowa, zadania , ćwiczenia w zeszytach ćwiczeń - waga 1, zadania dodatkowe, z gwiazdką – waga 2
- referat, udział w projekcie, prezentacja multimedialna – waga 2, referat z prezentacją, przygotowanie materiału do nowej lekcji - waga 3

5. W przypadku sprawdzianów pisemnych, testów, kartkówek poziom opanowania wiedzy i umiejętności przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny według kryteriów:

- a) celujący 100% - 96%
- b) bardzo dobry 95% - 86%
- c) dobry 85% - 70%
- d) dostateczny 69% - 50%
- e) dopuszczający 49% - 31%
- f) niedostateczny 30% - 0%

1. O terminie sprawdzianów, testów uczniowie powiadamiani są co najmniej na tydzień przed planowanym terminem. Informację o planowanym sprawdzianie, teście nauczyciel odnotowuje w dzienniku.

2. Prace kontrolne, sprawdziany (testy) są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych (np. choroby) nie pisał sprawdzianu z całą klasą, to powinien napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. W szczególnych przypadkach termin może zostać wydłużony po konsultacji z nauczycielem. W przypadku jednodniowej nieobecności uczeń pisze sprawdzian na następnej lekcji lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

3. Za kartkówkę uznaje się pracę obejmującą wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. O terminie kartkówki uczeń nie musi być wcześniej informowany.

4. Dwa razy w semestrze uczeń może być nieprzygotowany. Uczeń nie może zgłosić nie

przygotowania w przypadku zapowiedzianego powtórzenia, sprawdzianu, zapowiedzianej kartkówki. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi przed lekcją. W przypadku niezgłoszenia nieprzygotowania do lekcji uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.

5. Po usprawiedliwionej nieobecności, w zależności od czasu jej trwania, uczeń ma prawo:

- a) w pierwszym dniu, po nieobecności trwającej dłużej niż tydzień, nie odrobić pisemnych prac domowych. W ciągu tygodnia nauki winien nadrobić zaległości i uzupełnić materiał (wiadomości, zeszyty, itp.);
- b) w dniu powrotu do szkoły po nieobecności trwającej krócej niż tydzień ma prawo być nieprzygotowany do zajęć odbywających się w danym dniu, z wyjątkiem prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek zapowiedzianych przed nieobecnością.

11. W związku z wprowadzeniem w Szkole Podstawowej w Gródku dziennika elektronicznego podstawą do wystawienia oceny śródrocznej / końcoworocznej ze wszystkich przedmiotów jest średnia ważona uzyskanych ocen cząstkowych.

Każda ocena cząstkowa zdobywana przez uczniów, ma określoną wagę. Uczeń na każdym etapie nauki może śledzić ewaluację swojej oceny i precyzyjnie określić średnią ważoną z otrzymanych ocen, która będzie widoczna w dzienniku elektronicznym.

Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny. W przypadku prac poprawianych obie oceny wlicza się do średniej.

Oceny klasyfikacyjne śródroczne / końcoworoczne są pełne (bez +, -).

Oceny cząstkowe muszą być zróżnicowane pod względem wagi.

Średniej ważonej przyporządkowuje się ocenę końcową następująco: (średnia ocena)

1,0 – 1,70 niedostateczny

1,75 – 2,50 dopuszczający

2,51 – 3,50 dostateczny

3,51 – 4,50 dobry

4,51 – 5,20 bardzo dobry

5,21 – 6,00 celujący

Szczegóły oceniania zapisane zostały w Szkolnych Zasadach Oceniania.

SPOSODY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Nauczyciel informuje ucznia i jego rodzica o uzyskanej ocenie cząstkowej poprzez wpis do dziennika.
2. Ponadto szczegółowe informacje dotyczące postępów (lub ich braku) przekazywane są podczas konsultacji z rodzicami w ciągu danego roku szkolnego i na indywidualnych spotkaniach.
3. Uczeń i jego rodzice mają prawo do wglądu w sprawdzone i ocenione prace, podczas konsultacji z rodzicami oraz na indywidualnych spotkaniach. Prace pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki) przechowywane są do zakończenia danego roku szkolnego.
4. O przewidywanej ocenie śródrocznej, rocznej uczeń jest informowany na 7 dni przed terminem klasyfikacyjnej rady pedagogicznej.
5. O przewidywanej ocenie niedostatecznej uczeń i jego rodzice/prawni opiekunowie powiadamiani są w formie pisemnej miesiąc przed zakończeniem roku szkolnego (semestru).
6. Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO. Wymagania na poszczególne oceny cząstkowe udostępnione są wszystkim uczniom przez nauczyciela oraz na stronie szkoły.

UZUPEŁNIANIE BRAKÓW W WIADOMOŚCIACH I UMIEJĘTNOŚCIACH

1. W przypadku powtarzających się niepowodzeń szkolnych nauczyciel fizyki we współpracy z wychowawcą i rodzicami ustala przyczynę i sposób przezwyciężania niepowodzeń.
2. Nauczyciel dostosowuje metody i formy pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, uwzględniając:
 - a) opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
 - b) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
 - c) orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
 - d) ucznia nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych wyżej, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych
 - e) możliwości psychofizyczne ucznia zdiagnozowane przez nauczycieli i specjalistów.
3. Każdy uczeń na swój wniosek może raz w semestrze, w ciągu dwóch tygodni od daty oddania sprawdzonych prac kontrolnych, sprawdzianów, testów, poprawić każdą ocenę.
4. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia w szkole termin zaliczenia wyznacza nauczyciel.
5. W dzienniku ocena z poprawy jest odnotowywana. Ocena uzyskana jest wpisywana do dziennika, nawet jeśli jest niższa od poprzedniej.
6. Możliwość skorzystania z pomocy koleżeńskiej.
7. Istnieje możliwość konsultacji z nauczycielem w przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu.
8. Uczeń może być zwolniony z pisania pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych sytuacjach losowych.
9. Angażowanie do pracy na lekcji uczniów słabych.
10. Umożliwienie nadrobienia zaległości ucznia partiami w razie długiej nieobecności usprawiedliwionej.
11. Umożliwienie wykonania dodatkowej pracy długoterminowej z wykorzystaniem różnych źródeł informacji

NAUCZYCIEL DOSTOSOWUJE WYMAGANIA DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB UCZNIĄ

Dostosowanie wymagań uczniom z niepełnosprawnościami, w tym uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.
Sposób oceniania oraz jego formę i kryteria nauczyciel dostosowuje do możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się ucznia i wynika on z rozpoznania potencjału każdego ucznia.

Prace zadawane przez nauczyciela z jednej strony nie mogą przerastać możliwości ucznia, a z drugiej nie powinny powodować obniżenia motywacji do radzenia sobie z wyzwaniem.

Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Wymagania dostosowuje nauczyciel dla uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Słaba technika i tempo czytania, rzutują na ogólne zrozumienie tekstów i poleceń wobec czego nauczyciel wydłuża czas przeznaczony na przyswojenie materiału, na udzielenie odpowiedzi ustnych, pozwala pisać sprawdzian w czasie dłuższym od pozostałych uczniów, dodatkowo wyjaśnia i nakierowuje na prawidłowy tok myślenia.

Nauczyciel wydłuża uczniowi z dysfunkcjami czas potrzebny na poprawę oceny ze sprawdzianu. Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania podczas konsultacji indywidualnych.

Nauczyciel przy ocenie uwzględnia trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, symboli pojęć.

Naukę definicji, reguł, wzorów, symboli chemicznych nauczyciel rozkłada w czasie, często przypomina i utrwala.

W trakcie rozwiązywania zadań tekstowych nauczyciel sprawdza, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udziela dodatkowych wskazówek.

Nauczyciel zadaje dodatkowe pytania naprowadzające i wyjaśniające.

W czasie sprawdzianów nauczyciel umożliwia uczniowi dłuższe rozwiązanie zadań.

W trakcie oceniania nauczyciel uwzględnia trudności ucznia związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych itp.

Nauczyciel ocenia tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny

(co wynikać może z pomyłek rachunkowych) i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym

osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

Nauczyciel różnicuje formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie tylko na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia.

Podczas stawiania wymagań uwzględnia trudności ucznia.

W czasie wykonywania różnych prac na ocenę nauczyciel, w miarę możliwości pomaga, wspiera, dodatkowo instruuje, naprowadza, wyjaśnia na przykładzie.

W trakcie rozwiązywania zadań uczniowie mogą korzystać z kalkulatorów.

Zasady pracy z uczniem zdolnym.

Na zajęciach nauczyciel wykorzystuje potencjał poznawczy ucznia proponując mu:

- prorowadzenie lekcji
- przygotowanie dodatkowych informacji na zajęcia
- pomoc w prowadzeniu zajęć
- przygotowanie dodatkowych doświadczeń i zaprezentowanie ich na zajęciach
- kierowanie pracą zespołową
- udział w konkursach przedmiotowych
- udział w zajęciach pozalekcyjnych
- wykonanie zadań dodatkowych
- zaangażowanie w pomoc koleżeńską

ZASADY I SPOSOBY WYSTAWIANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Do wystawienia oceny śródrocznej/rocznej muszą być:

przy jednej godzinie zajęć w tygodniu w ciągu semestru minimum 3 oceny cząstkowe z różnych obszarów;

przy dwóch godzinach w tygodniu w ciągu semestru minimum 6 ocen cząstkowych z różnych obszarów.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA Z FIZYKI:

A. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiadomości i umiejętności z programu nauczania opanowane na poziomie w pełnym zakresie;
- biegłe i samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności;
- wyjaśnia zjawiska z życia codziennego w oparciu o zdobytą wiedzę;
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- proponuje rozwiązania nietypowe;
- osiąga sukcesy w konkursach fizycznych;
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy.

B. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w znacznym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- projektuje i bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia fizyczne;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności;
- potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo - skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów;
- wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

C. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia fizyczne;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności;
- jest aktywny podczas lekcji.

C. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- z pomocą nauczyciela korzysta z innych źródeł wiedzy;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia fizyczne;
- rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności;
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w sposób zadowalający.

D. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia fizyczne;

- przejawia pewne niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.

E. Ocene niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia się
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem
- nie wykazuje zadowalającej aktywności poznawczej i chęci do nauki fizyki.

Oprac. Jolanta Soroczyńska